

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی
د استراتژیکو او سیمه ییزو خپرنو مرکز

تحليل هفته

شماره: ۱۱۴ (از ۲۹ حمل الی ۵ ثور ۱۳۹۴ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که به زبان های پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی تهیه و نشر می گردد، تا نهادهای سیاست گذار از آن استفاده نمایند.

آنچه در این شماره می خوانید:

۲ مقدمه

پاکستان ته د چین د ولسمشر سفر او پر سیمه یی اغېزې

۴ د چین-پاکستان د اړیکو شالید

۵ د پاکستان-چین د انرژي حوزه

۶ د پاکستان-چین د انرژي حوزې پر وړاندې خنډونه

۷ پر سیمه د دغه سفر اغېزې

داعش، هیولای نامرئی!

۸ ابهام های سازماندهی داعش در افغانستان و پاکستان

۹ حکومت افغانستان و داعش

۱۰ آیا واقعا گروه داعش حمله جلال آباد را انجام داده است؟

۱۱ نتیجه گیری

مقدمه

د پاکستان او چین ستراتېژیکه ملګرتیا د سیمې پر سیاستونو پوره اغېز لري او له همدې کبله، پاکستان ته د چین د ولسمشر "شي جين پينګ" وروستی سفر، د سیمې په کچه له اقتصادي او سياسي پلوه يو ارزښتناک سفر و. په دغه سفر کې د چین او پاکستان ترمنځ په اقتصادي ډګر کې گڼ شمېر هوکړې وشوې، چې د پاکستان-چین د انرژۍ حوزې تړون يې ترټولو زیات اهمیت درلود.

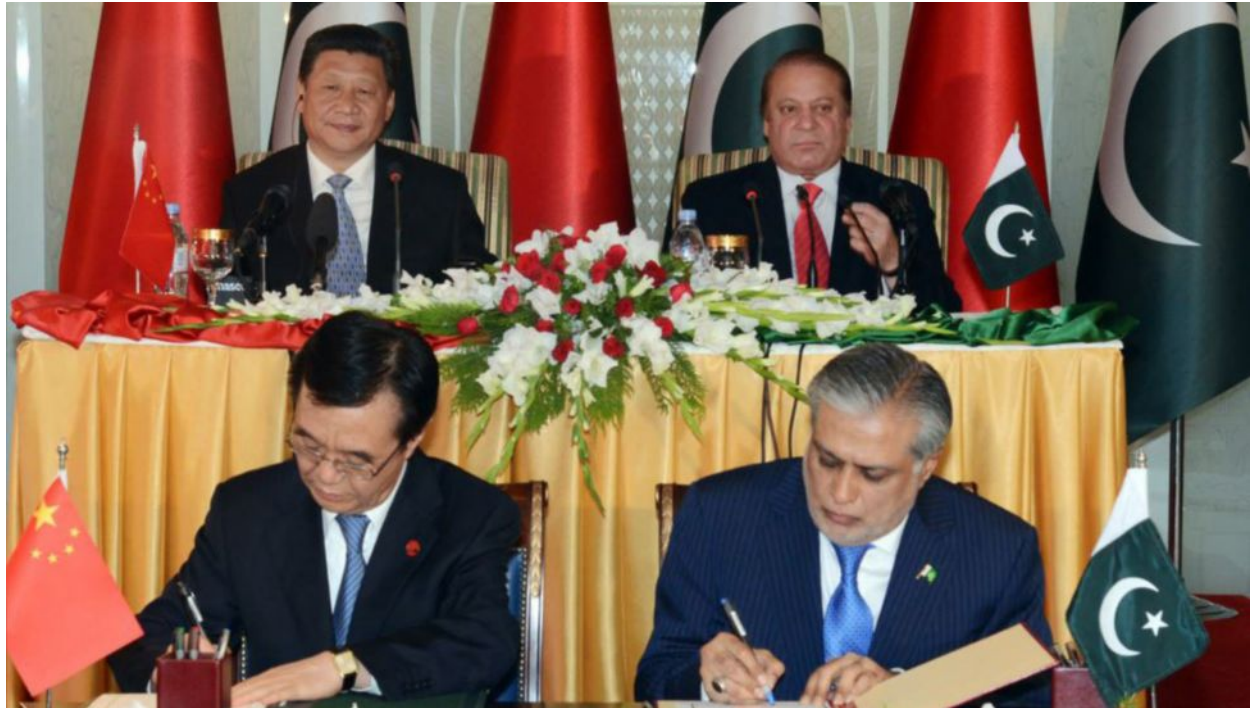
د پاکستان-چین اړیکو تاریخي شالید، د وروستي سفر ارزښت، د پاکستان-چین د انرژۍ حوزې پر وړاندې خنډونه او په ټولیز ډول پر سیمه د دغه تاریخي سفر اغېزې څه دي؟

همدا راز د پسرلي د موسم له پیلېدو سره د افغانستان امنیتي وضعیت هم خورا زیات خراب شوی او یوازې په څو اوونیو کې د ټول هېواد په کچه پرله پسې خونړۍ پېښې وشوې. وروستی پېښه په جلال آباد کې هغه خونړی برید و، چې نژدې ۳۵ تنه عام وګړي پکې ووژل شول او تر ۶۰ زیات پکې ټپیان شول. په لومړیو کې له موثقي اسنادو پرته د ولسمشر اشرف غني له خوا داعش ډلې ته د دغه برید د منسوبېدو هڅه وشوه؛ خو وروسته بیا داعش ډلې هم په برید کې لاس لرل رد کړل او دا برید يې وغانده.

دا چې په وروستي برید او دې ته ورته بریدونو کې د دولت وسله وال مخالفین هم لاس لرل ردوي، اصلاً د دغو بریدونو ترشا څوک دي؟

د دې اوونۍ په تحلیل کې، پر همدغو موضوعاتو د ستراتېژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز، د څېړنيزې خانګې شننې لولۍ:

پاکستان ته د چین د ولسمشر سفر او پر سیمه یي اغېزې

پاکستان ته د چین د ولسمشر "شي جن پېنگ" سفر، چې د تېر کال په سپټمبر میاشت کې د عمران خان گوند د لاریونونو له کبله ځنډول شوی و، کابو اووه میاشتې وروسته د اپرېل په ۲۰مه او ۲۱مه ترسره شو.

په دغه سفر کې د چین جګپوړو چارواکو له پاکستان سره یو شمېر ژمنې وکړې، چې د چین په تاریخ کې بېلگه نه لري. د چین ولسمشر په پاکستان کې د پراخې پانګونې خبره وکړه او دا لومړی ځل دی چې چین په یوه بل هېواد کې د ترټولو زیاتې پانګونې اعلان کوي. د دې ترڅنګ دا د پاکستان په تاریخ کې هم لومړی ځل دی، چې یو بل هېواد په پاکستان کې په دومره لوړه کچه پانګونه کوي.

پاکستان دغه سفر ته ډېر ارزښت ورکړ او د نړۍ په مطبوعاتو کې هم په پراخه کچه منعکس شو؛ ځکه د پاکستان او چین اړیکې یوه ستراتیژیک اېتلاف ته ورته دي، کوم څه چې د سیمې پر سیاستونو د اغېزې ترڅنګ پر نړېوال سیاست هم پوره اغېز لري.

د چین-پاکستان د اړیکو شالید:

په چین کې له کمونیستي انقلاب وروسته، شوروي لومړنی هېواد و چې د چین د خلکو جمهوریت یې په رسمیت وپېژانده او په دې توګه شوروي لومړنی کمونېست هېواد هم شو چې چین یې په رسمیت وپېژانده. همدا راز هند بیا لومړنی ناکمونېست او پاکستان بیا لومړنی اسلامي هېواد و، چې د چین د خلکو جمهوریت یې په رسمیت وپېژانده، کوم څه چې د چین-پاکستان پر اړیکو یې ترننه مثبت اغېز درلودلی؛ خو د پاکستان او چین ترمنځ ډیپلوماتیکې اړیکې بیا د ۱۹۵۱ کال د مې میاشتې په ۴مه پیل شوې.

په لومړیو کې د هند او چین ترمنځ مناسبات ښه وو او دوی به خپلو اړیکو ته د «هندي-چيني بهايي بهايي» شعار ورکاوه (يعنې چينايان او هنديان وروڼه دي). هغه مهال د پاکستان او چین اړیکې ډېرې ښې نه وې، ځکه پاکستان له امریکا او لوېدیځ سره د سېټو او سپنټو په تړونونو کې ننوتلی و. خو کله چې په تبت کې د چينايانو له خوا عملیات ترسره شول او هند "دلای لاما" ته پناه ورکړه او ترڅنګ یې د هند او چین ترمنځ د پولې پر سر اختلافات هم راپیدا شول، چې بیا په ۱۹۶۲ کال کې دا اختلافات په جګړه بدل شول، نو ورو ورو د پاکستان او چین اړیکې مخ په ښه کېدو شوې.

که څه هم په پاکستان کې د جنرال محمد ایوب خان د واکمنۍ پر مهال د چین او پاکستان اړیکې ډېرې ښې نه وې؛ خو کله چې په ۱۹۶۲ کال کې چین له هند سره په جګړه کې ښکېل شو، د ایوب خان د بهرنیو چارو وزیر ذولفقار علي بوتو په یوه بريالي خوځښت کې، له چین سره په ۱۹۶۳ کال کې د سرحد تړون لاسلیک کړ او په دې توګه یې له چین سره خپلو اختلافاتو ته د پای ټکی کېښود او په دې توګه یې د دواړو هېوادونو ترمنځ د ستراتیژیکې ملګرتیا بنسټ یې هم کېښود.

په ۱۹۶۵ کال کې د پاکستان-هند له جګړې وروسته، د پاکستان او چین ترمنځ دفاعي اړیکې لا پراخې شوې او په ۱۹۷۲ کال کې یې د ستراتیژیکې ملګرتیا رنګ واخېست. چین د پاکستان او هند ترمنځ د ۱۹۶۵ او ۱۹۷۱ کال په جګړو کې له یوې استثنا^۱ پرته د پاکستان پشپړ ملاتړ وکړ.

^۱ یوازې دا چې د پاکستان په ګټه او ملاتړ یې خپل پوځ او سرتېري پر هندي پولو ځای پر ځای نه کړل.

همدا راز کله چې شوروي پر افغانستان يرغل وکړ، چين د پاکستان له دريځ څخه ملاتړ وکړ او ترڅنگ يې له پاکستان سره د "جي ايف ۱۷" جنگي الوتکو، الخالد ټانک او ميزايلو په جوړولو کې او د دغه هېواد له اتومي پروگرام سره هم مرستې وکړې.

د پاکستان او چين ملگرتيا په دومره ځواکمن شکل پيل شوې، چې ان دغو اړيکو غربي بلاک ته د پاکستان په تگ هم زيان ونه ليد؛ دا دواړه هېوادونه تر ډېره له هند سره گډې دښمنۍ، اقتصادي او ستراتيژيکو گډو گټو يوځای کړي دي.

د پاکستان-چين د انرژۍ حوزه:

پاکستان، د شي جين پينگ سفر ته ډېر ارزښت ورکړ او په اسلام آباد کې يې ډېر تود هرکلی ورته ووايه. کله چې د شي جين پينگ الوتکه د پاکستان فضا ته داخله شوه، د ۸ پاکستاني جنگي الوتکو له خوا بدرگه شوه او په هوايي ډگر کې د پاکستان ټول سياسي او پوځي مشران د ده هرکلي ته ولاړ وو.

د چين ولسمشر اسلام آباد ته په خپل وروستي سفر کې له پاکستان سره ۵۱ تفاهمنامې لاسليک کړې او ترڅنگ يې د پاکستان-چين د انرژۍ حوزې تړون هم لاسليک کړ، چې د ۴۶ ميليارډو ډالرو پروژې به پکې ولري. دا پيسې به په لاندې ډگرونو کې ولگول شي:

د انرژۍ په برخه کې به ۳۳.۷۹ ميليارډ ډالره؛ د سړکونو په برخه کې ۵.۹۰ ميليارډ ډالره؛ د رېل په برخه کې ۳.۶۹ ميليارډ ډالره، پر گوادرن بندر به ۰.۶۶ ميليارډ ډالره او د پاکستان-چين ترمنځ د اپتيک فايبر کرښې پر غځولو به ۰.۰۴ ميليارډ ډالره ولگول شي.

چين به له گوادرن بندر څخه د تېلو او غازو يو نلليکه هم خپل هېواد ته وغځوي، چې دا به له يوې خوا د سمندر د اوږدې لارې واټن راکم کړي او له بلې خوا به د چين دا وېره هم ختمه کړي، چې دا تېل تر ډېره د هند تر سترگو لاندې راځي؛ ځکه تېل د اقتصادي پرمختگ لپاره اړين توکی دی.

د دې حوزې له کبله به د چین پر سینکیانګ ایالت هم مثبتې اغېزې پرېوځي؛ ځکه چینایان له تېرې یوې لسیزې راهیسې په دې بوخت دي، چې خپلې لوېدیزې سیمې - په تېره بیا سینکیانګ ایالت - په اقتصادي ډگر کې پرمخ بوځي او په دې توګه هلته روانې نارامۍ ختمې کړي.

له بله پلوه، اوسمهال پاکستان نه یوازې دا چې د انرژۍ له کمبود سره مخ دی، بلکې د بې ثباتۍ او ناامنی له کبله نور هېوادونه په پاکستان کې پانګونه هم نه کوي. په همداسې مهال کې چین د پاکستان-چین د انرژۍ حوزې له کبله په پاکستان کې تر ۴۶ میلیارډو ډالرو پورې پانګونه کوي. د چین دا پانګونه به د پاکستان اقتصادي پرمختګ خورا ګړندی کړي او ترڅنګ به یې د پاکستان د انرژۍ تقاضا هم پوره کړي.

د پاکستان-چین د انرژۍ حوزې پر وړاندې خنډونه:

د پاکستان-چین د انرژۍ حوزې پر وړاندې دوه ستر خنډونه شته دي، چې یو یې امنیتي قضیه ده او بل دا چې په دې اړه به د پاکستان د سیاسي ګوندونو ترمنځ اختلافات موجود وي.

په پاکستان کې ډېری پښتانه ګوندونه، لکه د اسفندیار نشنل ګوند، د اڅکزي ګوند، د افتاب شیرپاو د وطن قومي ګوند، د مولانا فضل الرحمن ګوند، د عمران خان تحریک انصاف ګوند، چې اوسمهال په خیبر پښتونخوا کې واکمن دی او دغه راز د بلوچستان نور قومي ګوندونه، له داسې یوې طرحې سره مخالف دي، چې د دغې حوزې لیکه له بلوچستان او خیبر پښتونخوا څخه په لرې کولو سره، د پنجاب له لارې د چین کاشغر ته وغځول شي؛ ځکه دغه حوزه د لومړي پلان له مخې له فاتا، بلوچستان او د پښتنو له سیمو څخه تېرېدله، خو په دغو سیمو کې د امنیت د نشتوالي له کبله دا پلان بدل شو او اوس به د پنجاب له لارې غځول کېږي.

له امنیتي پلوه دغې حوزې ته له څو اړخونو څخه ګواښونه متوجه دي؛ لومړی هغه یې داخلي دی ځکه دا حوزه فاتا او بلوچستان سیمو ته نږدې تېرېږي. که په دغو سیمو کې امنیت ټینګ نه شي نو د دغې حوزې بریالیتوب به له ګواښ سره مخ کړي. دویم دا چې په ګواډر کې امنیتي وضعیت خراب دی. همدا راز په افغانستان کې ناامني هم د دې حوزې د بریالیتوب لپاره یو بل ګواښ دی، چې له همدې امله د چین ولسمشر هم پاکستان ته د خپل سفر پرمهال له پاکستاني چارواکو وغوښتل، چې له افغانستان سره خپل مناسبات عادي وساتي.

پر سیمه د دغه سفر اغېزې:

پاکستان ته د چین د ولسمشر سفر له خو اړخونو، پر سیمه اغېزې لرلی شي:

لومړی: دا سفر به د سیمې پر اقتصادي پيوستون، چې د افغان ولسمشر اشرف غني د بهرني سياست له مهمو او اساسي محورونو څخه هم دی، مثبتې اغېزې پرې باسي. د پاکستان-چین د انرژۍ حوزې څخه به کابل هم تر هغه مهاله پورې گټه پورته کړي، ترڅو چې خپله د واخان له لارې له چین سره ونښلي. له دې لارې به د افغان-چین تجارت لازيات شي.

دویم: په سیمه ییز رقابت کې به هم، دغه سفر پر هند اغېزې ولري؛ ځکه د جنرال پروېز مشرف له واکمنۍ راهیسې داسې گنگوسې دي، چې د چین سمندري ځواکونو په گوادار کې یوه اډه ترلاسه کړې او یا یې هم د ترلاسه کولو هوډ لري. دا چې د گوادار ژور بندر د هرمنز تنگي په خوله کې موقعیت لري؛ نو په دې توگه به چین، د نړۍ د تېلو ۴۰ سلنه تگ-رانگ هم تر خپلو سترگو لاندې تعقیب کړي. د دې ترڅنگ به د چین او هند ترمنځ د هند په سمندر کې هم رقابت پیل شي.

درېیم: چین ته به د انرژۍ دغه حوزه ستراتیژیک ارزښت ولري، ځکه له یوې خوا به خپل پرمخ تللی اقتصاد د انرژۍ د نللیکو پرمه ځواکمن کړي، له بلې خوا به منځني ختیځ او اروپا ته لنډه لاره ومومي. ځکه نو د انرژۍ د دغې حوزې خونديتوب به هم د چین له گټو څخه وي، چې دا بیا د چین-پاکستان ستراتیژیک اېتلاف نور هم ځواکمنوي او دغه حالت بیا د هند لپاره سر له اوسه له پاکستان سره د جگړې په تړاو سرخوړی جوړوي.

څلورم: چین په سیمه کې د امریکا-هند-جاپان-استراليا د محور په مقابله کې خپل محور جوړوي، چې روسیه او پاکستان پکې راځي. له همدې له کبله بیجینګ غواړي، چې دا اېتلاف او اتحاد لا پیاوړی کړي. چین په دې برخه کې تراوسه له روسیې سره د نللیکې یو داسې تړون لاسلیک کړی، چې تر ۴۰۰ ملیارد ډالرو پورې ارزښت لري او ترڅنگ یې چین په پام کې لري، چې له بیجینګ څخه مسکو ته د چټک رېل گاډي یوه داسې پټلۍ هم وغځوي، چې تر ۲۴۲ ملیارده ډالرو پورې لگښت به پرې راځي.

بیجینګ اوس له پاکستان سره هم په یوه داسې حوزه کې ننووت، چې دغه ملگرتوب به نور هم پیاوړی کړي. له دې سره، چین د ورېښمو د نوې لارې له کبله غواړي، چې خپلې اړیکې له افغانستان او د منځني اسیا له هېوادونو سره له اقتصادي پلوه ونښلوي.

داعش، هیولای نامرئی!

حمله انتحاری در جلال آباد که در آن بیش از 100 تن از هموطنان ما به خاک و خون کشیده شدند، به شدت دلخراش و تکان دهنده بود. در ابتداء انگشت اتهام به سوی طالبان نشانه رفت که طالبان آنرا رد کردند، اما گروهی به نام خراسان وابسته به گروه دولت اسلامی که در افغانستان به نام داعش شناخته می‌شود از طریق فیسبوک مسؤولیت این حمله وحشیانه را به عهده گرفت.

این نخستین حمله‌ای است که ظاهراً گروه داعش در افغانستان مسؤولیت آنرا به عهده می‌گیرد، اما در این مورد هم پرسش‌هایی مطرح است؛ آیا گروه داعش تا به این حد توانمندی داشته که بتواند چنین حمله خونین را سامان دهد؟ آیا واقعا گروه دولت اسلامی به رهبری ابوبکر بغدادی با گروهی که این حمله را در افغانستان انجام داد، رابطه دارد؟ اگر چنین است پس فرماندهان داعش در افغانستان چه کسانی اند و چرا تاکنون نامی از آنان برده نشده است؟

ابهام‌های سازماندهی داعش در افغانستان و پاکستان:

سروصدای حضور گروه داعش در این منطقه، برای نخستین بار در وزیرستان بلند شد. در آن زمان شاهد الله شاهد سخنگوی سابق طالبان پاکستانی و عبدالرحیم مسلم دوست با این گروه اعلام بیعت کردند. بیعت مسلم دوست در سایت رسمی گروه دولت اسلامی نیز نشر گردید. شاهد الله شاهد قبلا به اتهام نزدیکی به آی اس آی از تحریک طالبان پاکستان طرد گردیده بود و مسلم دوست نیز هیچگاه عضویت تحریک طالبان افغان را نداشت.

انتظار می‌رفت که شاید یکی از همین دو نفر به عنوان امیر ولایت خراسان از جانب گروه دولت اسلامی تعیین گردند، اما آن گروه به صورت ناگهانی حافظ سعید خان از منطقه قبایلی اورکزی ایجنسی را به حیث امیر و عبدالرؤف خادم عضو کمیسیون نظامی طالبان را به حیث معاون ولایت خراسان تعیین کرد، خادم در ۹ فبروی ۲۰۱۵ در حمله یک طیاره بی‌سرنشین امریکایی در ولسوالی کجکی ولایت هلمند کشته شد که گروه دولت اسلامی تاکنون جانشینی برای وی تعیین نکرده است. از آن بعد از حافظ سعید خان و شاهد الله شاهد خبر دقیقی در دست نیست و شایعاتی وجود دارد که مسلم دوست نیز عازم سوریه شده است.

حکومت افغانستان و داعش:

در اواسط سال ۲۰۱۴ گزارشات ضدو نقیضی از حضور داعش در افغانستان شنیده شد. چنین گزارشات از جانب حکومت افغانستان و بیشتر در مورد ولسوالی اجرستان ولایت غزنی نشر شد، اما جنرال کمپبل فرمانده آیساف در افغانستان در ۱۲ اکتوبر ۲۰۱۴ اعلام داشت که در مورد حضور داعش در افغانستان، معلومات موثق وجود ندارد.

اندکی قبل از کنفرانس امنیتی مونیخ آلمان در ۶ فبروری ۲۰۱۵، خبر ظهور گروه داعش در افغانستان با آب و تاب بیشتر در رسانه‌های افغانستان به نشر رسید. نشر چنین اخبار به وضوح رابطه با همین کنفرانس داشت که قرار بود چالش‌های ناشی از حضور داعش در جهان را به بررسی بگیرد. رئیس جمهور غنی برای جلب کمک‌های جامعه جهانی و وادار ساختن امریکا برای دوام حضور در افغانستان، نیاز به چنین صحنه‌آرایی داشت.

موضوع یک کانتینر سلاح امریکایی که در ولسوالی شاه جوی ولایت زابل به دست پولیس افتاد و گفته شد که به افراد گروه داعش در این ولایت فرستاده شده بود و تلاش افراد مهم دولتی برای رهایی کانتینر نیز از جمله مسایلی بود که حتی در رسانه‌ها انعکاس یافت، اما پیگیری نشد و مشخص نگردید که این افراد بلندرتبه چه کسانی بودند.

رپوده شدن ۳۱ مسافر در مسیر راه هرات-کابل نیز به گروه داعش رابطه داده شد. همچنان در ولایت غزنی فردی دستگیر گردید که به گفته خودش سخنگوی داعش بود و با والی ولایت غزنی نیز رابطه نزدیک داشت و سرانجام در این اواخر والی پکتیکا مدعی شد که دفتر مشاور امنیت ملی افغانستان به خانواده‌های داعش در این ولایت بیش از ۲۰۰ هزار دالر کمک مالی کرده است. افشای این موضوع از جانب یک مقام مهم دولتی نمی‌تواند بدون مدرک و سند باشد.

با حمله خونین انتحاری منسوب به گروه داعش در جلال آباد، نگرانی‌ها از حضور این گروه در افغانستان شدت گرفته و حتی در جریان سفر اشرف غنی به تهران، نیز حضور گروه داعش در افغانستان در صدر موضوعات مورد بحث میان رهبران دو کشور بود.

آیا واقعا گروه داعش حمله جلال آباد را انجام داده است؟

در مورد مسؤولیت حمله جلال آباد این سوال مطرح است که وقتی گروه دولت اسلامی نماینده‌ای به صورت رسمی در افغانستان ندارد و در سایت‌های رسمی آن گروه نیز ذکری از این حمله به میان نیامد، آیا می‌توان این حمله را واقعا کار داعش دانست؟

با توجه به شرایط افغانستان، این احتمال وجود دارد که با مصرف پول بتوان افرادی را استخدام نمود تا یک شخص انتحار کننده را حتی به مناطق به شدت حفاظت شده برسانند و زمینه حمله را برایش مساعد سازند. دست زدن به چنین کار همانقدر که توسط داعش محتمل است، توسط یک سازمان استخباراتی خارجی نیز بدور از امکان نیست. از سوی دیگر، عبدالرحیم مسلم دوست باشنده اصلی ولایت ننگرهار، اولین کسی که در منطقه با گروه داعش اعلام بیعت کرد و گفته می‌شود که همین اکنون در سوریه به سر می‌برد، در تماس با رسانه‌ها دست داشتن داعش در رویداد خونین ننگرهار را رد کرده است. نفی دست داشتن گروه داعش در این حادثه از سوی مسلم‌دوست و مسوولیت‌پذیری آن از سوی یک فرد نامعلوم در فیسبوک، می‌تواند این احتمال را قوت بخشد که دستان دیگری در سازماندهی حادثه نقش داشته اند.

بزرگترین گروهی که در افغانستان وابستگی خود را به داعش اعلام نموده، حرکت اسلامی ازبیکستان است. این گروه متشکل از جنگجویانی از کشورهای مختلف آسیای میانه، قفقاز و ایغورهای چین است که رهبری آنرا شخصی بنام عثمان غازی به عهده دارد. این گروه قبلا با طالبان افغان هم پیمان بود، اما بعد از اینکه طالبان افغان برنامه بین‌المللی خود را کنار نهادند، خود را از آنان جدا ساختند. مدتی قبل رهبر این گروه ظاهرا به دلیل غیبت درازمدت ملا محمد عمر از صحنه، رسماً با ابوبکر بغدادی اعلام بیعت نمود.

گروه حرکت اسلامی ازبیکستان قبلا حملات پیچیده‌ای را در افغانستان و پاکستان سازمان داده است، مثلا در ترور جنرال داوود داوود در ولایت تخار و ترور احمدخان سمنگانی در ولایت سمنگان، حمله بالای میدان هوایی پیشاور

و در بسیاری از حملات خطرناک و خونین دیگر، افراد این گروه به دست داشتن متهم بوده‌اند. در حمله جلال آباد نیز این گروه را می‌توان متهم دانست.

نتیجه گیری:

مقامات افغان به این باور اند که گروه داعش همان طالبان اند که بیرق‌های خود را از سفید به سیاه تغییر داده‌اند، اما نامی از فرماندهان طالبان که به داعش پیوسته اند، نمی‌برند. مقامات امنیتی مدعی اند که گویا داعش در ولایت هلمند به کار سربازگیری مشغول است و حتی خبر از برخورد مسلحانه میان طالبان و داعش می‌دهند، اما طالبان این خبرها را کاملاً بی اساس خوانده و مدعی اند که در آن مناطق جز طالبان گروه دیگری وجود ندارد.

قبلاً بعضی‌ها این امکان را مطرح کرده بودند که شاید در آینده میان طالبان و داعش در افغانستان، یک نوع ائتلاف به میان آید اما زمانیکه ابوبکر بغدادی در مورد ملامحمد عمر رهبر طالبان گفت که زمان رهبری وی به سر آمده است، این راه عملاً بسته شد.

گذشته از اختلاف در قرائت‌های متفاوت دو گروه از شریعت، باتوجه به این تجربه که هم طالبان و هم گروه دولت اسلامی در مناطق عملیاتی شان حضور هیچ گروه رقیب را بر نمی‌تابند، اگر داعش بخواهد در افغانستان دست به عملیات بزند، با همان مخالفت از جانب طالبان مواجه خواهد شد که جبهه النصره در سوریه از جانب داعش با آن مواجه گردید. به همین دلیل، برخی تحلیلگران این امکان را نیز مطرح می‌کنند که شاید مقامات افغان و پاکستانی به این تصمیم مشترک رسیده باشند تا طالبان در دو کشور را، در مواجهه با یک رقیب جدید و تازه نفس تضعیف نمایند و مجبور به تسلیم سازند. از نظر امریکا نیز شاید داعش بتواند برای ایجاد مشکل برای چین، ایران، آسیای میانه و فدراسیون روسیه یک وسیله باشد، اما مانند گذشته بیشترین زیان از این وضع را افغانستان و پاکستان خواهند دید.

با توجه به این تحلیل، تضعیف یک گروه توسط گروه دیگر، قبلاً در رویارویی میان مجاهدین با طالبان بعد از سال 1995 تجربه شد که به تضعیف گروه‌هایی چون حزب اسلامی حکمتیار و حزب وحدت انجامید، اما حکومت مجاهدین از تضعیف رقبایش بهره نبرد بلکه برعکس به تضعیف همین حکومت و به قدرت گرفتن گروهی تندروتر از رقبای قبلی، انجامید که توانست در طول سیزده سال گذشته در برابر بزرگترین قدرت نظامی جهان ایستادگی و مقاومت نماید.

از سوی دیگر، تبلیغات حکومت افغانستان و امریکا در مورد حضور داعش در افغانستان و بزرگنمایی این مسئله، سوالات زیادی را در اذهان به میان آورده است. نشر یک نوار ویدیویی از طرف شبکه تلویزیونی "سی ان ان" که گویا چند تن از جنگجویان داعش را در محلی در نزدیکی کابل در حال آموزش نظامی نشان می‌داد این سوال را مطرح کرد که این شبکه تلویزیونی مهم امریکایی، چگونه به این نوار دست یافته است؟

پایان

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrskabul.com - csrskabul@gmail.com

وب سایت: www.csrskabul.com

شماره تماس: (+93) 784089590